

“מתווה העם” אף צד לא יוצא מנצח

מתנגדי הרפורמה

הקשחת חוקי היסוד:

1. הקשחת האופן לפיו מחוקקים ומתקנים חוקי יסוד (צמצום האפשרות לשימוש לרעה בחוקי יסוד).
2. עצירת חקיקה חוקתית שאינה עולה בקנה אחד עם הרפורמה ומניעת חקיקה נוספת פוגענית במערכת היחסים של הרשויות או במערכת המשפט או הייעוץ המשפטי/אכיפת החוק.
3. הקשחת חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו (במקום האפשרות לבטל ברוב רגיל - מקבל שריון חוקתי) וזכויות פוליטיות בסיסיות.

ביקורת שיפוטית:

1. עיגון סמכות מפורשת לביקורת שיפוטית שעד היום הייתה שנויה במחלוקת.
2. הגנה על הזכויות הבלתי מנויות הנגזרות מהזכות לכבוד האדם.
3. אין פסקת התגברות.

זכויות יסוד:

1. עיגון זכויות יסוד לשוויון ולחופש הביטוי, הדעה, ההפגנה והאספה והתנתת מהלך להשלמת מגילת הזכויות.

הייעוץ המשפטי לממשלה:

1. עיגון העצמאות והיעדר פוליטיזציה של היועצים המשפטיים.
2. עיגון מעמדה המחייב של חוות הדעת של היועצים המשפטיים.

ועדה לבחירת שופטים:

1. אין שליטה קואליציונית בוועדה לבחירת שופטים.
2. אין פוליטיזציה של בחירת השופטים.
3. הגדלת השפעת כוחם של השופטים במינוי שופטים לערכאות דיוניות.
4. חיזוק האופוזיציה בוועדה לבחירת שופטים.
5. עיגון סניוריטי.
6. עיגון חובות נציגות נשים ונציגי החברה הערבית בוועדה.

תומכי הרפורמה

צמצום משמעותי של הביקורת השיפוטית:

1. בניגוד למצב הקיים, לא תהיה ביקורת חוקתית על חוקי יסוד.
2. בניגוד למצב הקיים, לא תהיה ביקורת שיפוטית על הליך החקיקה.
3. בניגוד למצב הקיים, בו כל בית משפט יכול לפסול חוק, רק בית המשפט העליון יוכל לפסול (ממודל ביזורי לריכוזי).
4. דיון בחוקתיות חוק יתאפשר רק בהרכב רחב ולא בהרכבים מצומצמים כפי שהיו עד כה.
5. בניגוד למצב הקיים בו אפשר לפסול חוק ברוב רגיל, פסילת חוקים תוגבל באופן משמעותי אך ורק ברוב מיוחד של 2/3 (מההרכב המורחב).
6. ימצא מתווה גיוס מוסכם שאינו כפוף לביקורת שיפוטית.

ועדה לבחירת שופטים:

1. לראשונה מאז שנת 1953, הרכב הוועדה ישתנה באופן שיגדיל את מספר נבחרי הציבור (היו 4 מתוך 9, עכשיו יהיו 8 נבחרי ונציגי ציבור מתוך 11).
2. לראשונה תוגדר בחוק הנחיה לוועדה לבחירת שופטים - לשקף בבחירתה את הגיוון הזהותי והאידיאולוגי בישראל.
3. ביטול הוטו לשופטים בוועדה, הקיים מאז שנת 2008.

חיזוק משילות הרשות המבצעת:

1. ביטול עילת סבירות לגבי החלטות מדיניות במליאת הממשלה - חיזוק של יכולת הרשות המבצעת לקדם מדיניות, לקבל החלטות ולבצע.
2. ביטול עילת סבירות לגבי מינוי לשרים.
3. צמצום משמעותי של עילת סבירות בקשר להחלטות מדיניות של שרים - אך רק החלטה שרירותית ומופרכת.
4. מיסוד בחוק מנגנון העברה מתפקיד של יועץ משפטי למשרד (במקרים חריגים של אי הסכמה עמוקה ומתמשכת).
5. אפשרות ייצוג עצמי לממשלה ולשרים בפני ערכאות שיפוטיות
6. חוות דעת של היועץ המשפטי לממשלה לא תחייב לגבי הליכי חקיקה ראשית.